

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 18.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ELMÉLETI GAZDASÁGTAN)**

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

A javítás során a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával fel kell tüntetni a részmegoldásért megítélt részpontszámokat, és meg kell jelölni a hibátlan megoldást, illetve az előforduló hibákat és a tévedéseket. Egy feladat megoldásáért járó összesített pontszámot az előre nyomtatott mezőbe írjuk be! A feladatlap végén szereplő összesítő táblázatba ezeket a pontszámokat tüntetjük fel, és összesítjük a dolgozat pontszámait.

A feladatoknál többféle megoldás is elképzelhető, ezért előfordulhat, hogy a javítási útmutatóban közölt eljárástól (v. szóveges megnevezéstől) eltérő módon születik meg a megoldás. Ha a megoldás szakmailag korrekt elemekre épül, az eljárás kellően részletezett, és helyes eredményre vezet, akkor ezekért a megoldásokért is a teljes pontszám jár.

A pontszámok odaítélésénél a következő elveket kell követni:

1. A teljes pontszám csak hibátlan feladat megoldásért adható. Hiányzó válasz esetén a válaszáért adható részpontszámot le kell vonni.
2. Logikailag helyes eljárással, de számolási hibával megoldott feladatnál a részpontszám felét le kell vonni a hibavetés helyén. A feladat későbbi részében a logikailag jó megoldás a tovagyrúzó számbeli eltérés ellenére is teljes értékűnek számít, tehát a későbbi részpontszámokat egyetlen hiba miatt nem kell csökkenteni. (A feladat összpontszáma a felezés ellenére is csak egész szám lehet!)
3. Logikai hiba esetén a hibavetés helyén nem jár pont, a további hibátlan lépésekért viszont megadható a fele pontszám. (A feladat összpontszáma a felezés ellenére is csak egész szám lehet!)
4. Egy feladatnál csak egy megoldás értékelhető.
5. Igaz-hamis kérdéseknél a megjelölés és az indoklás külön pontozható. Önmagában az I vagy H megjelölése 1 pont. A helyes indoklás a megjelöléstől függetlenül 1–2 ponttal értékelhető.
6. A III. részben található feladatok részpontszámai tovább nem bonthatók, ezektől eltérni csak az előbbieken említett számolási hiba esetében lehet.
7. Az előre nyomtatott mezőbe csak egész számot írhatunk, s így a feladatsor összpontszáma csak egész szám lehet.

I. Választásos feladatok

1	2	3	4	5	6
C	D	D	C	D	D

Minden helyes válasz 2 pontot ér, max: $6 \times 2 = 12$ pont.

II. Szöveges feladatok

1. Igaz-hamis állítások (6x3=18 pont)

I-H	Indoklás	Pontszám
H	1) Ebben az esetben paradox árhatásról beszélünk, és a keresleti függvény pozitív meredekségű.	1+2 pont
H	2) A termelési függvény inflexiós pontjáig nő, az origóból induló egyenes érintési pontjáig csökken a határtermék, és az átlagtermék az érintési pontig kisebb a határterméknél. (A szöveg nélküli, helyesen megrajzolt ábra is teljesen jó megoldás.)	1+2 pont
I	3) Mivel csökken a piaci ár, és nem változik a piaci keresleti függvény, nagyobb lesz a rezervációs ár és a piaci ár különbsége, és nagyobb lesz a kereslet is, tehát a fogyasztói többletet reprezentáló háromszög mindkét oldala nő, így a területe is nő. (A szöveg nélküli, helyesen megrajzolt ábra is teljesen jó megoldás.)	1+2 pont
H	4) Az óvatossági pénzkereslet a jövedelemtől és a kamatlábtól is függ.	1+2 pont
I	5) Ebben az esetben az állam megtakarítása negatív, és a negatív állami megtakarítás csökkenti az összes megtakarítást, mely viszont a beruházások fedezetét jelenti.	1+2 pont
I	6) Ebben az esetben a teljes fizetési mérleg egyensúlyban van, így nincs szükség jegybanki finanszírozásra.	1+2 pont

2. Összehasonlítás (2x5=10 pont)

Sorszám	Válasz	Pontszám
2.1.	<p style="text-align: center;">Azonosság</p> <p>Mindkettő egységköltség-függvény, mely a vállalat egy termékre eső költségeit jellemzi.</p> <p style="text-align: center;">Különbség</p> <p><i>Bármely két szempont értékelése jó válasznak minősül.</i></p> <p>Az AVC:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a változó költség-függvényből származtatható - segítségével az üzemszüneti pont határozható meg - minimumpontja előbb (kisebb q értéknél) található <p>Az AC:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a teljes költség-függvényből származtatható - segítségével a fedzeti pont határozható meg - minimumpontja nagyobb q értéknél található 	<p style="text-align: center;">1 pont</p> <p style="text-align: center;">2+2 pont</p>

	Azonosság	
	Mindkettő a munkanélküliség egy mutatója, a kettő összege adja a teljes munkanélküliséget.	1 pont
	<i>Bármely két szempont értékelése jó válasznak minősül.</i>	
	Különbség	
2.2.	- Az önkéntes munkanélküliek csak az általuk alacsonynak tartott reálbér mellett nem hajlandók dolgozni, míg a kényszerű munkanélküliek adott reálbér mellett is dolgoznának, de nem találnak munkát. - Az önkéntes munkanélküliséget a munkakínálati függvény sajátosságai befolyásolják , míg a kényszerű munkanélküliség elsősorban a munkakereslet sajátosságaitól függ. - Az önkéntes munkanélküliség társadalmilag elfogadott jelenség, a kényszerű munkanélküliség komoly társadalmi problémákat okozhat.	2+2 pont

3. Kiegészítés (6x1=6 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
3.1.	... nagyobb , mint...	1 pont
3.2.	... egyenlő ...	1 pont
3.3.	... egyenlő ...	1 pont
3.4.	... kisebb , mint...	1 pont
3.5.	... egyenlő ...	1 pont
3.6.	... kisebb , mint...	1 pont

4. Elemző és értékelő feladat (6x1 = 6 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
4.1.	...csökken... ...csökkennie...	1 pont 1 pont
4.2.	...ad el... ...csökkenteni...	1 pont 1 pont
4.3.	...nő... ...nő...	1 pont 1 pont

III. Számítást, ábrázolást igénylő feladatok

5. feladat (4+4 = 8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
5.1.	A költségvetési egyenes: $I = 10P_x$, és $5P_x + 1000 = I$, ebből $P_x = 200$, $I = 2000$.	2+2 pont
5.2.	X új optimális fogyasztása: a jövedelemrugalmasság formulája alapján: $x' = 10$, a költségvetési egyenes segítségével, pedig: $y' = 10$.	2 pont 2 pont

6. feladat (8x1=8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
6.1.	$AVC = VC/q = q^2 - 10q + 30$	1 pont
6.2.	$AVC(10) = 30$	1 pont
6.3.	$AFC(10) = AC(10) - AVC(10) = 100$	1 pont
6.4.	$FC = AFC \cdot q = 100 \cdot 10 = 1000$	1 pont
6.5.	$MC = AVC \Rightarrow \ddot{U}P: q = 5$	1 pont
6.6.	$TR = P \cdot q = 130 \cdot 10 = 1300$	1 pont
6.7.	$TC = 1000 - 1000 + 300 + 1000 = 1300$	1 pont
6.8.	$T_{II} = 1300 - 1300 = 0$	1 pont

7. feladat (4+4=8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontszám
7.1.	$Q^D = \begin{cases} 30 - \frac{1}{3}P, & \text{ha } 90 \geq P \geq 40 \\ 70 - \frac{4}{3}P, & \text{ha } 40 \geq P \geq 30 \\ 90 - 2P, & \text{ha } 30 \geq P \geq 0 \end{cases}$	szakaszonként 1 pont a teljes keresleti fv. +1 pont
7.2.		4 pont

8. feladat (6+6= 12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
8.1.	Az árupiaci egyensúly: $Y = C+I+G+X-IM$, azaz $Y = 800 + 0,75 \cdot (Y-300+100) + 750 - 10 \cdot i + 200 + 100 - 200 - 0,25Y$ $Y = 3000 - 20i$	2 pont
	A pénzüiaci egyensúly: $M^S/P = M^D$ azaz $\frac{300}{P} = 0,5Y - 20i \Rightarrow i = 0,025Y - \frac{15}{P}$	2 pont
	Ezt az árupiaci egyenletbe behelyettesítve, és Y-ra megoldva: $Y^D = 2000 + \frac{200}{P}$	2 pont
8.2.	$Y^e = Y^D(5) = 2000 + \frac{200}{5} = 2040$	2 pont
	$i^e = 0,025 \cdot 2040 - \frac{15}{5} = 48$	2 pont
	$X - IM = 100 - (200 + 0,25 \cdot 2040) = -610$	2 pont

9. feladat (6+6 = 12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontszám
9.1.	Az egyensúlyi reálbér, $L^D=L^S$ alapján: $\frac{25}{\left(\frac{w}{P}\right)^2} = 10000 \Rightarrow \left(\frac{w}{P}\right)^e = 0,05$	2 pont
	a foglalkoztatási függvény: $L^F = \left\{ \begin{array}{l} L^D, \text{ ha } \frac{w}{P} \geq \left(\frac{w}{P}\right)^e \\ L^S, \text{ ha } \frac{w}{P} \leq \left(\frac{w}{P}\right)^e \end{array} \right\} \Rightarrow L^F = \left\{ \begin{array}{l} \frac{25}{\left(\frac{w}{P}\right)^2}, \text{ ha } \frac{w}{P} \geq 0,05 \\ 10000, \text{ ha } \frac{w}{P} \leq 0,05 \end{array} \right\}$	4 pont
9.2.	$\left(\frac{w}{P}\right) = \frac{2}{40} = 0,05 \Rightarrow$	2 pont
	$L^F = 10000 \Rightarrow$	2 pont
	$Y^S = 10\sqrt{L^F} = 10 \cdot 100 = 1000.$	2 pont